

KØDKVÆGSSÆD ØGER IKKE HOLSTEINKØERS DØDELIGHED

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Flere Jersey- og Holsteinkøer dør indenfor 50 dage efter kælvning, hvis de får en kødkvægskrydsningskalv fremfor en renracet kalv. Det skyldes især, at det er de dårligste køer, der insemineres med kødkvægssæd.

I en undersøgelse af Holstein- og Jerseykøer i 2. og 3. laktation, har SEGES set på, hvor stor en andel, der dør indenfor de første 50 dage efter kælvning, afhængig af kalvens type – kødkvægskrydsning eller renracet. Overordnet set er der færre køer, der overlever 50 dage efter kælvning, hvis de har fået en kødkvægskalv, sammenlignet med køer, der har fået en renracet kalv, hos begge racer. I 2. laktation er 96 pct. af både Jersey- og Holsteinkøerne levende 50 dage efter kælvning, hvis de har fået en kødkvægskalv, men 1,4 pct. og 1,8 pct. flere overlever for hhv. Holstein og Jersey, hvis de har fået en renracet kalv.

LAVT NTM GIVER STØRRE DØDELIGHED

Hvis man i stedet sammenligner dødeligheden af den tredjedel af køerne, der har lavest NTM, med de køer, der har fået en kødkvægskalv, er forskellen betydeligt mindre. Faktisk dør der flere Holsteinkøer i 3. laktation blandt den tredjedel af køerne, der har lavest NTM (6,4 pct.), sammenlignet med de køer, der fik en kødkvægskalv (5,6 pct.). For Jersey dør der dog 0,7 pct. flere køer, hvis de får en kødkvægskalv. Hos Holstein tyder det altså på, at den øgede dødelighed ikke er en effekt af insemineringstyrens race, men i langt højere grad skyldes det avlsmæssige niveau af koen. Hos Jersey er tendensen dog, at kødkvægskalve giver en lidt større dødelighed hos koen – selv hvis der sammenlignes med de køer, der har lavest NTM.

VÆLG KØDKVÆGSTYREN MED OMHU

Anvendelse af kødkvægstyre behøver dog ikke give sværere kælvninger. Men det kræver, at man vælger de tyre, der har et godt fødselsindeks og ikke udelukkende bruger den billigste sæd. For at kunne vælge den rette kødkvægstyr, er X-indekset et godt redskab. Hitliste med X-indeks finder man på landbrugsinfo.dk/kvaeg -> avl -> avlsværdital for malkekvæg.

Anvendelse af kødkvægstyre behøver ikke give sværere kælvninger. Men det kræver, at man vælger tyre med et godt fødselsindeks, og ikke kun bruger den billigste sæd.

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 10, 2017](#)